

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

УДК 786.8(049.32)

*Андрій ДУШНИЙ,
Богдан ПИЦ,
м. Дрогобич*

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС БАЯНІСТІВ-АКОРДЕОНІСТІВ «PERPETUUM MOBILE – 2014»

Закінчився VII-й міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile», який проходив на базі Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка 30 квітня – 3 травня 2014 року.

Організатори конкурсу – кафедра народних музичних інструментів та вокалу музично-педагогічного факультету Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка та Національна Всеукраїнська музична спілка, співорганізатором Дрогобицьке державне музичне училище ім. В. Барвінського під егідою Міністерства освіти і науки України.

На відкритті конкурсу вітальні адреси проголосили ректор Франкового університету професор **Надія Скотна**, декан музично-педагогічного факультету професор **Степан Дацюк**, представники журі **Володимир Зубицький** (Україна – Італія), **Владислав Пліговка** (Мінськ, Білорусь), **Маріте Маркявічене** (Шауляй, Литва).

У цьогорічному конкурсі змагалися понад 350 музикантів із 5 країн (Україна, Білорусія, Литва, Сербія, Італія), які демонстрували свою майстерність у семи категоріях. Розмаїтість категорій дрогобицького конкурсу забезпечують можливість конкурсантові виступати у номінаціях, відповідних для його віку, рівня підготовки, форми музикування (сольний чи ансамблевий) та стилі (академічному чи естрадно-джазовому).

Унікальною є оркестрова категорія – єдина на народно-інструментальному просторі України. Цьогоріч вона привабила оркестри із початкових, середніх та вищих музичних навчальних закладів України (Ужгород, смт. Великий Бичків, Чернігів, Луцьк, Київ, Суми).

Виступи наймолодших учасників – учнів початкових навчальних закладів – вражають з кожним роком все більше: діти демонструють міцний фундамент навченості та технічного озброєння, дивують яскравою музичною фантазією та артистизмом. Особливо помітний ріст у тих дітей, які уже не вперше беруть участь у дрогобицькому конкурсі, педагоги яких посправжньому віддані своїй справі, постійно слідкують за новинками нотної та науково-методичної літератури, спілкуються з широким колом колег.

На думку журі, серед учасників категорій «музичне училище» та «музичні академії (консерваторії)» спостерігався максимально-високий рівень професіоналізму, який дав можливість виділити десяток кращих із кращих виконавців, які можуть представляти Україну на таких найпрестижніших міжнародних конкурсах світу як «Трофей світу», «Кубок світу» та конкурс у м. Клінгенталі (Німеччина). Їхні конкурсні програми включали твори світової класики, оригінальну музику, віртуозні транскрипції та перекладення симфонічних шедеврів.

Паралельно з конкурсними прослуховуваннями відбувалася низка заходів, які привабили педагогів та науковців. Так, цікавим і змістовним став методичний семінар, проведений для викладачів навчальних закладів України та зарубіжжя. В його рамках відбулися показові уроки «майстер-класи» заслуженого працівника культури України **Петра Серотюка** (Чернівці) із учнями ДМШ, а також відомого педагога-методиста й науковця, кандидата мистецтвознавства **Артема Нижника** (Донецьк) із студентом музичного училища та ученицею школи-гімназії.

© Душний А., Пиц Б. Міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile – 2014»

назії із м. Шауляй (Литва). Водночас, своїми думками, принципами навчання та виховання підростаючого покоління музикантів поділилися викладачі **Наталя Ільченко** (Чернівці), **Сергій Меліченко** (Гомель, Білорусь), **Маріте Маркявічене** (Шауляй, Литва), **Олександр Павленко** (Канів) та ін.

В цьому ряді і дві щорічні науково-практичні конференції (Всеукраїнська «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики» та міжнародна «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя»), доповіді яких вмістилися в ошатному збірнику матеріалів та тез, що вийшов з друку напередодні конкурсу. Конференції об'єднали понад 70 науковців, вчителів-методистів з **України** (Дрогобич, Львів, Одеса, Донецьк, Київ, Луганськ, Канів, Івано-Франківськ, Ніжин, Луцьк, Хмельницький, Суми, Мукачево, Вінниця, Хуст, смт. Щирець та Великий Любінь Львівської обл.), **Росії** (Казань, Чита, Саратов, Арзамас, Ростов, Тамбов), **Казахстану** (Алма-Ата), **Білорусі** (Мінськ), **Литви** (Вільнюс), **США** (Нью Йорк, Санта Моніка), **Молдови** (Кишинів).

Віддзеркаленням високого професіоналізму стали три концерти, проведені у рамках конкурсу. Так, на відкритті конкурсу глядачі насолоджувалися майстерністю відомого в Україні та за її межами **Народного інструментального ансамблю «Намисто»** у складі **Михайла Тиновського** (кларнет, керівник), **Лесі Блишак** (скрипка), **Валерія Шафети** (акордеон), **Юрія Дякунчака** (кантрабас), **Миколи Цюрика** (ударні) та дуету співачок **Світлани та Галини Дицьо**. У супроводі ансамблю виступили і відомі в краї солісти-інструменталісти **Юрій Сирватко** (акордеон), **Роман Стахнів** (акордеон), **Вітай Мишак** (баян).

Друге відділення першого концерту прикрасив віртуоз, тонкий інтерпретатор, майстер естрадно-джазового мистецтва гри на баяні, заслужений артист України, професор Одеської музичної академії ім. А. Нежданової **Володимир Мурза**. Виконавець свою концертну програму побудував виключно на творах знаменитого композитора Віктора Власова. Кожен концертний виступ В. Мурзи – це яскраве свято, створене високою культурою виконання, відчуттям стилю, манерою спілкування з публікою. Новизною стало прем'єрне виконання Концерту «Баян-бенд» для баяна, фортепіано та контрабаса В. Власова. Рівноправними партнерами одеського музиканта в тріо виступили дрогобичани, викладачі ДДПУ ім. І.Франка **Євген Журавський** (фортепіано) та **Юрій Дякунчак** (контрабас). І Концерт В. Власова і його майстерна інтерпретація стали кульмінацією вечора і викликали у публіки справжній захват.

Потряс вибагливу публіку і концерт другого дня – перший концертний виступ в Україні представника білоруської баянної школи (вихованець професора Миколи Севрюкова), п'ятиразового лауреата конкурсу у м. Клінгенталь (Німеччина) та Володаря «Кубку світу» (2008), соліста Білоруської державної філармонії **Владислава Пліговки**. Легкість та витонченість його інтерпретацій буквально заворожували слухачів, під гучні оплески та вигуки «браво» музикант неодноразово повторив низку творів на «біс».

«Королем» третього концертного вечора став представник молодшої генерації Донецької баянної школи, блискучий виконавець і композитор **Артем Нижник**, відомий дрогобичанам і як диригент – оркестр народних інструментів Донецької музичної академії під керівництвом А.Нижника був неодноразовим учасником минулих «Return mobile». Хоча музика і виконавство А. Нижника широко відоме публіці – він активно гастролує, майже увесь його репертуар «викладений» в Інтернеті – публіка з великою зацікавленістю сприймала кожну його інтерпретацію через їх неповторність, розмальовану талантом справжнього художника, глибоким проникненням у світ надтонких матерій. І цього вечора «бісам» не було кінця.

Слід описати і міжнародний склад журі конкурсу, безперечний авторитет якого став ще одним чинником притягальності дрогобицького змагання для музикантів. Адже кожен з його членів – це відомі в баянно-акордеонному світі виконавці, композитори, педагоги, науковці. Так, **Україну представляли: Мурза Володимир Анатолійович** (лауреат міжнародних кон-

Душний А., Пиц Б. Міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів...

курсів, заслужений артист України, професор Одеської національної музичної академії ім. А. Нежданової); **Нижник Артем Олександрович** (лауреат міжнародних конкурсів, член Національної спілки композиторів України, кандидат мистецтвознавства, доцент Донецької державної музичної академії ім. С. Прокоф'єва); **Олексів Ярослав Володимирович** (лауреат Всеукраїнських та міжнародних конкурсів, заслужений діяч естрадного мистецтва України, кандидат мистецтвознавства, заступник декана оркестрового факультету з навчально-виховної роботи Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка); **Карась Сергій Олексійович** (лауреат міжнародних конкурсів, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник Київської дитячої академії мистецтв); **Чумак Віктор Григорович** (лауреат Всеукраїнських та міжнародних конкурсів, заслужений працівник культури України, голова циклової комісії відділу народних інструментів Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського); **Чумак Юрій Вікторович** (лауреат міжнародних конкурсів, кандидат мистецтвознавства, заступник директора з навчальної роботи Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського); **Барвік-Карпатський Сергій Григорович** (лауреат міжнародних конкурсів, заслужений артист України, доцент кафедри інструментального мистецтва та музично-теоретичних дисциплін Мукачівського державного університету); **Максимов Сергій Вікторович** (лауреат Всеукраїнських та міжнародних конкурсів, заслужений артист естрадного мистецтва України, викладач-методист Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського); **Кіцила Юрій Вігільдович** (заслужений діяч мистецтв України, член НСКУ, викладач Тернопільського державного музичного училища ім. С. Крушельницької); **Дмитришин Михайло Володимирович** (лауреат міжнародних конкурсів, голова циклової комісії відділу народних інструментів, художній керівник та диригент оркестру народних інструментів Тернопільського державного музичного училища ім. С. Крушельницької); **Тарасенко Андрій Євгенович** (лауреат міжнародних конкурсів, старший викладач Дніпропетровської консерваторії ім. М. Глінки, голова Дніпропетровського відділення Асоціації баяністів та акордеоністів НВМС); сюди ж слід віднести **Зубицького Володимира Даниловича** (лауреат міжнародних конкурсів, заслужений діяч мистецтв України, композитор, президент міжнародного конкурсу акордеоністів в Ланчано), який уже багато років презентує на міжнародній арені ще й **Італію; Білорусію** представляв **Пліговка Владислав Миколайович** (лауреат міжнародних конкурсів, соліст Білоруської філармонії, викладач Білоруської державної академії музики), а **Литву** – **Маріте Маркявічене** (вчитель-експерт Гімназії мистецтв ім. С. Сондецькіса, диригент міжнародного оркестру акордеоністів «Baltic tremolo» (Литва, Латвія, Естонія)).

В останні роки «Perpetuum mobile» поширює співпрацю із зарубіжними конкурсами баяністів-акордеоністів. Завдяки цій співпраці українські музиканти вже декілька років поспіль успішно змагаються на престижних конкурсах у Литві, Латвії, Білорусі, Італії, підтверджуючи лауреатство, здобуте на дрогобицькому конкурсі.

«Perpetuum mobile» достатньо широко висвітлюється у місцевій, Всеукраїнській («Українська музична газета», «Культура і життя») та зарубіжній пресі (журнал «Народник», Москва), на сайтах («GoldAccordion», «Music-Review Ukraine», narodnik.info, Blog by Roman Dotsenko, АBBiA.by, knopfakkord.com, ДрогобичІнфо, «Майдан» дрогобицька інтернет-газета) всесвітньої мережі Інтернет, Національному та місцевому радіомовленню та ТБ і збирає щорічно значну кількість відгуків-рецензій, побажань та рекомендацій. Інтерес до конкурсу зростає як всередині України, так і серед зарубіжних музикантів, що свідчить про його потрібність і важливість. А для Дрогобиччини – це ще й яскраве мистецьке явище, зустріч із високомайстерним виконанням «живої» музики, можливість обміну досвідом, науковими дослідженнями, пошук талановитої молоді.